

Rapportage Begrotingswijzer

Inhoudsopgave:

Demografische gegevens	3
Meest ondersteunde opties - investeringen.....	5
Meest ondersteunde opties - besparingen	8
Filter Vergelijking	38
Nieuwe ideeën aangedragen 'maak uw eigen plan'	44

Demografische gegevens

Hieronder staan alle gebruikers uitgesplitst op basis van de opgegeven filters.

Man of Vrouw

Optie	absoluut	percentage
man	40	71%
vrouw	16	29%

Leeftijd

Optie	absoluut	percentage
18-24	1	2%
25-34	10	18%
35-44	12	21%
45-54	18	32%
55	15	27%

Opleiding

Optie	absoluut	percentage
havovwo	6	11%
hbo	18	32%
mbo	14	25%
universiteit	18	32%

Kern

Optie	absoluut	percentage
Eelde	6	11%
Eelderwolde	1	2%
Paterswolde	8	14%
Tynaarlo	5	9%
Vries	11	20%
Zeegse	2	4%
Zuidlaren	23	41%

Meest ondersteunde opties - investeringen

Hieronder staan de opties in volgorde van populariteit.

Opt	Beschrijving	abs	perc
7B	Bloemen openbare ruimte: De buitenruimte van Tynaarlo kent weinig kleur. Kleur, met name in het voorjaar geeft een boost aan positieve energie. De openbare ruimte in Tynaarlo is behoorlijk eentonig. We kennen voornamelijk eiken, beukenhagen en gazons. Veel van onze heestervakken zijn in de afgelopen jaren opgeruimd. Deze waren uitbeheerd en zijn vervangen door gazons i.v.m. de bezuinigingen op groen in de afgelopen jaren. Gazon is veel goedkoper te beheren dan een heestervak. Om toch wat kleur in het voorjaar aan de openbare ruimte te geven, is het mogelijk om bollen aan te planten op strategische plekken. Bloembollen en kleurrijke gazons ter vergroting van biodiversiteit en beleving. Dit vraagt een eenmalige investering van € 60.000.	36	64%
4A	Impuls digitalisering onderwijs: Om een impuls te geven aan de digitalisering op de basisscholen een nog nader te bepalen budget per leerling/bestuur beschikbaar stellen voor o.a. aanschaf digitale onderwijsmiddelen, opleiding onderwijzend personeel. De school dient zelf met een plan te komen m.b.t. de inzet van de middelen. Dit betreft een eenmalige investering.	31	55%
8E	Herstel van het Drentsche Aa-watersysteem: Aansluiten bij de doelen van het Programma Natuurlijk Platteland van de Provincie Drenthe (12 april 2016 vastgesteld) en profiteren van de mogelijkheden die de provincie biedt voor het opwaarderen van het Drentsche Aa gebied. Met dit extra bedrag kunnen we op een slimme en financieel aantrekkelijke wijze aanvullende ambities realiseren. Dit betreft een eenmalige bijdrage van € 50.000.	27	48%
3E	Ondersteuning bedrijveninvesteringzone (BIZ): Om de leefbaarheid in een winkelgebied te vergroten leggen ondernemers zelf geld in. Hiermee wordt een activiteitenbudget gecreëerd, waarmee extra activiteiten kunnen worden aangeboden aan de inwoners. Hierbij kan gedacht worden aan de sinterklaasintoct en specifieke markten. Daarnaast wordt een eenmalige bijdrage van de gemeente gevraagd.	26	46%
4B	Groene schoolpleinen: Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting en het onderhoud van de schoolpleinen. Door een eenmalige extra bijdrage aan de schoolbesturen beschikbaar te stellen, kunnen schoolbesturen die dat willen bijvoorbeeld groene schoolpleinen aanleggen.	25	45%
5K	Jongerenbeleid: Om jongeren meer te betrekken bij hun eigen (vandalistisch) probleem het project 'Ben Ook Agent' opzetten. Hierbij worden jongeren opgeleid tot BOA, zodat zij zelf corrigerend binnen hun eigen groep kunnen optreden. Het betreft een	24	43%

	eenmalige investering voor dit project.		
8C	Multidisciplinair pingo-project: Op de huidige archeologische beleids- en advieskaart staat een veelheid aan paarse vlekken als archeologisch verdachte vlekken. In de meeste gevallen zijn dit zogeheten pingo's (ijsmeertjes die aan het eind van de laatste en voorlaatste ijstijd zijn ontstaan). Deze zijn indertijd verplicht overgenomen van een provinciale inventarisatie, maar in de praktijk is niet onderzocht of het daadwerkelijk pingo's zijn of andere vergelijkbare fenomenen (zoals bij voorbeeld dobbes, doodijsgraten of met veen gevulde depressies). Rondom de echte pingo's is een sterk verhoogde kans op de aanwezigheid van Steentijdvindplaatsen). Aanvullend onderzoek naar mogelijke pingo's binnen de gemeente. De eenmalige kosten voor dit project worden geraamd op € 15.000.	22	39%
5A	Projectsubsidies/activiteitsubsidies: Als gevolg van de ombuigingen zijn er minder middelen beschikbaar voor het stimuleren van projecten en activiteiten. Door het incidenteel verhogen van het hiervoor beschikbare bedrag kunnen projecten en activiteiten vanuit de samenleving worden gestimuleerd. Het college wil projecten en activiteiten gericht ondersteunen; geen exploitatiebijdragen. Voorgesteld wordt hier eenmalig een bedrag van € 40.000 voor beschikbaar te stellen.	21	38%
1A	Van het rijk ontvangt de gemeente voor de huisvesting van vluchtelingen/statushouders een budget dat voldoende is om zeer eenvoudige huisvesting te realiseren. Het budget zal naar verwachting voldoende zijn om op één plek in de gemeente huisvesting voor vluchtelingen/statushouders te concentreren. De ambitie is om vluchtelingen/statushouders een plek in de samenleving van Tynaarlo te geven. Voorgesteld wordt eenvoudige huisvesting te realiseren verspreid door de gemeente. Dit zal bijdragen aan de integratie van de vluchtelingen/statushouders. Deze huisvesting is duurder en daarvoor is eenmalig extra budget nodig. Verbinding wordt gelegd met de woningcoöperaties, die een bijdrage leveren aan de huisvestingsopgave.	19	34%
8D	E-label update gemeentelijk vastgoed: Onze gebouwen dienen opnieuw voorzien te worden van een energie-label. De oude labels moeten in 2018 vervangen zijn door nieuwe. Het onderzoek dat gedaan wordt, leidt tot adviezen om de gebouwen energiezuiniger te maken. In het nu gevraagde bedrag wordt alleen rekening gehouden met de onderzoekskosten. De eenmalige onderzoekskosten worden geraamd op € 85.000.	19	34%
1B	Het budget dat wij van het rijk ontvangen voor de sociale integratie van vluchtelingen/statushouders is niet voldoende om een goede integratie van vluchtelingen/statushouders te realiseren. Een goede integratie betekent voor ons dat vluchtelingen/statushouders op goede manier kunnen deelnemen aan onze samenleving en kennis hebben van de Nederlandse normen en waarden.	18	32%
2D	De rotonde Julianalaan/Stationsweg in Zuidlaren is aangelegd in 2007. Er is op dat moment nog geen ontwerp gemaakt. De rotonde is conform de inrichting van het dorp aangelegd, namelijk oranje stenen en blauwe hekjes. Gelet op het culturele jaar 2017/2018 wordt nu voorgesteld de rotonde anders in te richten. Er ligt een ontwerp, in staal met vier Berend Botjes in een bed	17	30%

	van blauwe bloemen. Dit ontwerp past in de filosofie, dat alle rotondes, een bijzonder ontwerp hebben passend bij een thema, dan wel de omgeving. Hierdoor krijgen de rotondes een prominente opvallende plek tussen een verder redelijk standaard buitenruimte van eiken, beukenhagen en gras. Deze aanpassingen kosten eenmalig extra geld, € 50.000.		
5J	Bewegen voor jong en oud: Ontwikkelen van tien vaste 'fitnesspleinen' in wijken in Eelde, Vries, Zuidlaren, Tynaarlo en Eelderwolde. Op deze fitnesspleinen kunnen mensen uit de wijk gratis sporten. Hier staan dezelfde fitnessstoestellen als in sportscholen, variërend van cardio-apparaten tot krachttoestellen. Sportverenigingen en sportscholen ontvangen een bijdrage om sportintroductielessen te geven op deze pleinen. De pleinen moeten selfsupporting worden en door sportscholen en sportverenigingen geëxploiteerd. Dit betreft een eenmalige investering.	15	27%
3F	E-book Noord-Willemskanaal: Ontwikkelen van een E-book van het Noord-Willemskanaal en omgeving om de vaarrecreatie te stimuleren. Dit betreft een eenmalige investering.	15	27%
5B	Beweegtuin woonzorgcentrum Mozaïek: Een initiatief van Mozaïek om een beweegtuin te creëren op het terrein rond Mozaïek voor jong en oud. Naast de bewoners van Mozaïek, zullen ook anderen hier gebruik van kunnen maken, denk aan; kinderen die op bezoek komen, individuele sporters uit de omgeving, fysiotherapie patiënten, sportverenigingen enzovoorts. Dit betreft een eenmalige investering.	14	25%
5I	Waterscouts: De waterscouts gaan verhuizen en moeten een nieuw verenigingsgebouw neerzetten op de nieuwe locatie. De scoutingverenigingen in Vries en Paterswolde hebben voor de bouw van een nieuw verenigingsgebouw een eenmalige subsidie van € 100.000 ontvangen. Het is belangrijk dat er voor jeugd en jongeren goede faciliteiten en activiteiten bereikbaar zijn, omdat dit kan bijdragen aan het voorkomen en verminderen van groepen 'hangjongeren'. Dit zal een positief effect hebben op de veiligheid.	14	25%
2E	Rotonde A28: De rotonde nabij de A28 kent een saaie uitstraling, namelijk gras. De rotonde is aangelegd in 2014 op aanwijzen van Rijkswaterstaat. De inrichting van de middencirkel moet nog gebeuren. Dit is een visitekaartje voor de gemeente: de plaats waar je de gemeente binnenrijdt. Voorgesteld wordt de inrichting dusdanig aan te leggen dat deze aansluit bij de Monumentale laan die hier langs loopt van Glimmen naar Paterswolde. De nieuwe inrichting betekent eenmalige extra kosten van € 25.000.	10	18%

Meest ondersteunde opties - besparingen

Hieronder staan de opties in volgorde van populariteit.

Opt	Beschrijving	abs	perc
5H	Activiteitsubsidies kunst & cultuur: Nieuwe initiatieven op het gebied van kunst en cultuur kunnen een aanjaagsubsidie ontvangen. Bij het stoppen van deze "anjaagsubsidies" zal er minder aanbod komen dan wel zullen initiatiefnemers opties of mogelijkheden moeten zoeken. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 10.000.	20	36%
2C	Openbare verlichting: We kunnen kiezen om het donkerder te laten worden in de buitengebieden en alleen oriëntatieverlichting te hebben. Dit levert jaarlijks een voordeel op van € 15.000.	20	36%
3C	Subsidie Bloemcorso: Jaarlijks wordt een bijdrage van € 34.000 verstrekt om de organisatie van het Bloemencorso Eelde mogelijk te maken. Het stoppen of verminderen van de bijdrage heeft als consequentie dat het Bloemencorso op een andere manier geld moet vinden of het programma moet aanpassen. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 34.000.	17	30%
3A	Bijdrage GeoPark de Hondsrug: Een bedrag van € 45.000 wordt ingezet om, in samenwerking met lokale toeristische ondernemers, het unieke Hondsruggebied onder de aandacht te brengen van toeristen, en de aantrekkelijkheid van het gebied, bijvoorbeeld door ontwikkeling van wandelroutes te vergroten. Het stopzetten van de bijdrage aan GeoPark de Hondsrug levert een jaarlijks voordeel op van € 45.000.	16	29%
5D	Ontwikkelingssamenwerking: Diverse organisaties uit de gemeente organiseren activiteiten om inwoners bewust te maken van de problematiek elders in de wereld. Vele vrijwilligers zetten zich hiervoor in en door deze activiteiten wordt de maatschappelijke betrokkenheid vergroot. Het maatschappelijk effect bij het stoppen van subsidie is dat inwoners minder betrokken en bewust zijn van de noden elders in de wereld. Het stopzetten van de gemeentelijke bijdrage aan deze organisaties levert een jaarlijks voordeel op van € 10.000.	15	27%
8B	Verminderen investeren in duurzame leefomgeving met € 14.000. De gemeente stimuleert dan geen initiatieven en activiteiten meer op het vlak van duurzaamheid (leningen, communicatie, voorlichting / educatie op scholen), wat invloed zal hebben op het behalen van de doelstellingen uit de duurzaamheidsvisie. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 14.000.	14	25%
5G	Cultuureducatie op scholen: De gemeente subsidieert cultuureducatie op scholen. Hierdoor komen alle kinderen in aanraking met alle vormen van cultuur. Bij het niet meer subsidiëren via de scholen komen niet meer alle kinderen in aanraking met cultuur, dan wel zal op een andere manier hierin moeten worden voorzien. Het stopzetten van deze subsidie levert een jaarlijks voordeel op	14	25%

	van € 100.000.		
3D	Markten: Voor het (mede) organiseren van de markten in de gemeente, waaronder de weekmarkten, voorjaarsmarkt en Zuidlaardermarkt, maakt de gemeente kosten van € 100.000. Als we dit niet meer doen, ontstaan mogelijk initiatieven van buitenaf om dergelijke markten te organiseren. Dit kan een jaarlijks voordeel opleveren van € 100.000. (-100000)	14	25%
4D	Natuur en Milieueducatie: Leerkrachten worden professioneel ondersteund door het IVN voor lessen op het gebied van natuur- en milieueducatie. Bij stoppen van de subsidiëring vervalt de professionele ondersteuning en vervalt dit professionele aanbod en zal de aandacht voor de natuur en de verantwoordelijkheid voor het milieu niet meer vanzelfsprekend zijn. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 13.000.	13	23%
2B	Bermen en sloten: We onderhouden onze bermen nu twee keer per jaar, waarbij we starten in het voorjaar met het maaien van de eerste meter, ook bijvoorbeeld langs fietspaden. In de tweede helft van de zomer maaien we de totale berm tot aan de sloot. We zouden ervoor kunnen kiezen om minder te maaien in de eerste ronde, bijvoorbeeld alleen de kruisingen. Nadeel is dat overhangend gras kan zorgen voor natte broeken bij fietsers. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 20.000.	12	21%
3B	Bijdrage Toerist Informatiepunten: Jaarlijks wordt een bedrag van € 25.000 ingezet om in onze hoofdkernen (Eelde, Vries en Zuidlaren) een Toerist Informatiepunt beschikbaar te hebben waar toeristen informatie over de gemeente en regio kunnen krijgen. Het stoppen met de bijdrage betekent dat deze voorzieningen niet langer beschikbaar zijn en levert een jaarlijks voordeel op van € 25.000.	11	20%
5F	Sportpret: De gemeente subsidieert sportpret. Inwoners kunnen op een laagdrempelige manier kennismaken met de diverse takken van sport en vervolgens een goede keuze maken voor een bepaalde sport. Zonder sportpret zullen inwoners hun eigen weg moeten vinden in het aanbod van sport(verenigingen) in de gemeente. Het stopzetten van de bijdrage voor sportpret levert een jaarlijks voordeel op van € 10.000.	11	20%
6D	Kwijtscheldingen: Mensen die niet voldoende inkomen hebben, kunnen voor rioolheffing en afvalstoffenheffing kwijtschelding krijgen. Als dit afgeschaft wordt zullen mensen deze kosten zelf moeten betalen. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 100.000.	10	18%
6A	Vluchtelingenwerk: Vluchtelingenwerk begeleidt nieuwkomers en maakt ze wegwijs in de gemeente. Dit draagt bij aan de integratie in Tynaarlo. Hiervoor ontvangt vluchtelingenwerk een subsidie. Het stopzetten van deze subsidie levert een jaarlijks voordeel op van € 13.000.	9	16%
8A	Budget Vitaal Platteland: Een bedrag van € 15.000 wordt ingezet voor het stimuleren van initiatieven en activiteiten voor de kleine	7	13%

	kernen. De dorpsbelangenverenigingen ontvangen een bedrag van € 450 euro per jaar plus € 0,50 per inwoner. Het niet meer uitbetalen van dit bedrag betekent dat de dorpsverenigingen (veel) minder budget hebben voor activiteiten. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 15.000.		
2A	Wegonderhoud: We onderhouden onze wegen op een BOR (Beheer Openbare Ruimte) basis (cijfer 6) niveau. We zouden kunnen kiezen om grootschalig onderhoud niet meer uit te voeren, maar te kiezen voor klein onderhoud. Dit betekent dat er meer lapwerk ontstaat (een lappendekken). Dit levert jaarlijks een voordeel op van € 100.000.	7	13%
6C	Het meedoenbeleid is een regeling voor mensen met een laag inkomen en moet voorkomen dat geld een barrière is om “mee te doen”. Bv. de regeling voor schoolgaande kinderen, PC project en de witgoedregeling. Bij het afschaffen van het meedoenbeleid zullen mensen met een laag inkomen deze kosten zelf moeten betalen. Het afschaffen van het meedoenbeleid levert een jaarlijks voordeel op van € 50.000.	7	13%
5C	Activiteiten jeugdbeleid: De gemeente subsidieert op dit moment activiteiten voor de jeugd zodat de eigen bijdrage geen belemmering is om mee te kunnen doen. Bij minder of niet meer subsidiëren zal de eigen bijdrage om deel te nemen aan deze activiteiten stijgen. Het stopzetten van deze bijdragen levert een jaarlijks voordeel op van € 5.000.	6	11%
4C	Gymnastiekonderwijs op scholen: De gemeente betaalt (een deel van) de kosten van de vakleerkrachten gymnastiek op de basisscholen. Mede hierdoor kan een vakleerkracht gymnastiek geven. Gymnastiek is belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Zonder deze subsidiëring zal de school zelf op zoek moeten naar een invulling van de gymnastieklessen. Het stopzetten van de gemeentelijke bijdrage levert een jaarlijks voordeel op van € 70.000.	6	11%
6B	De gemeente betaalt diverse subsidies, zoals slachtofferhulp, Tegen haar wil etc. Het stopzetten van deze subsidies levert een jaarlijks voordeel op van € 30.000.	5	9%
7A	Groenonderhoud: We onderhouden onze groene buitenruimte op een basis niveau en onze gazons op een laag niveau. We zouden kunnen kiezen voor alles in groen op een laag niveau te onderhouden. Het gevolg is dat de buitenruimte zal verloederen. We schoffelen niet meer, maar maaien heestervakken uit of ruimen ze op voor gazon. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 100.000.	4	7%
5E	AED-netwerk: De gemeente ondersteunt initiatieven vanuit de inwoners om te komen tot een dekkend netwerk van AED's in onze gemeente. Als deze bijdrage stopt, dan kunnen initiatiefnemers geen financiële ondersteuning meer krijgen bij de start bij het opzetten van een AED buurtnetwerk. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 5.000.	4	7%
6F	Het maatjesproject zorgt ervoor dat mensen met een beperking gekoppeld worden aan een “maatje” om samen leuke dingen te	3	5%

	gaan doen of ter voorkoming van sociaal isolement. Het niet meer subsidiëren van het maatjesproject levert een jaarlijks voordeel op van € 5.000.		
6E	Overal in onze gemeente zijn speelplekken gerealiseerd. Deze worden onderhouden en waar mogelijk worden nieuwe speelplekken gerealiseerd. Als hiervoor geen budget meer beschikbaar is, dan zullen de speelplekken uiteindelijk weggehaald worden en zijn er geen openbaar toegankelijke speelplekken met toestellen meer voor de jeugd. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 20.000.	3	5%

Categorieën

Hieronder staan alle categorieën op een rij. Bij elke categorie staan eerst de opties nog even kort in volgorde van populariteit, daarna de omschrijving van de optie en vervolgens een vergelijking met de opgegeven filters.

Categorie 1. Openbare orde en veiligheid

Optie	absoluut	percentage
1A	19	34%
1B	18	32%

1A. Investering: 250.000

Van het rijk ontvangt de gemeente voor de huisvesting van vluchtelingen/statushouders een budget dat voldoende is om zeer eenvoudige huisvesting te realiseren. Het budget zal naar verwachting voldoende zijn om op één plek in de gemeente huisvesting voor vluchtelingen/statushouders te concentreren. De ambitie is om vluchtelingen/statushouders een plek in de samenleving van Tynaarlo te geven. Voorgesteld wordt eenvoudige huisvesting te realiseren verspreid door de gemeente. Dit zal bijdragen aan de integratie van de vluchtelingen/statushouders. Deze huisvesting is duurder en daarvoor is eenmalig extra budget nodig. Verbinding wordt gelegd met de woningcoöperaties, die een bijdrage leveren aan de huisvestingsopgave.

1B. Investering: 250.000

Het budget dat wij van het rijk ontvangen voor de sociale integratie van vluchtelingen/statushouders is niet voldoende om een goede integratie van vluchtelingen/statushouders te realiseren. Een goede integratie betekent voor ons dat vluchtelingen/statushouders op goede manier kunnen deelnemen aan onze samenleving en kennis hebben van de Nederlandse normen en waarden.

Vergelijking met man of vrouw

	1A	1B	Tot. Filter	1A	1B
man	14	14	40	35%	35%
vrouw	5	4	16	31%	25%

Vergelijking met leeftijd

	1A	1B	Tot. Filter	1A	1B
18-24	0	1	1	0%	100%
25-34	2	2	10	20%	20%
35-44	4	4	12	33%	33%
45-54	7	5	18	39%	28%
55	6	6	15	40%	40%

Vergelijking met opleiding

	1A	1B	Tot. Filter	1A	1B
havovwo	3	2	6	50%	33%
hbo	7	6	18	39%	33%
mbo	4	4	14	29%	29%
universiteit	5	6	18	28%	33%

Vergelijking met kern

	1A	1B	Tot. Filter	1A	1B
Eelde	3	4	6	50%	67%
Eelderwolde	0	0	1	0%	0%
Paterswolde	4	4	8	50%	50%
Tynaarlo	1	1	5	20%	20%
Vries	2	2	11	18%	18%
Zeegse	1	1	2	50%	50%
Zuidlaren	8	6	23	35%	26%

Categorie 2. Verkeer en mobiliteit

Optie	absoluut	percentage
2A	7	13%
2B	12	21%
2C	20	36%
2D	17	30%
2E	10	18%

2A. Besparing: -100.000

Wegonderhoud: We onderhouden onze wegen op een BOR (Beheer Openbare Ruimte) basis (cijfer 6) niveau. We zouden kunnen kiezen om grootschalig onderhoud niet meer uit te voeren, maar te kiezen voor klein onderhoud. Dit betekent dat er meer lapwerk ontstaat (een lappendekken). Dit levert jaarlijks een voordeel op van € 100.000.

2B. Besparing: -20.000

Bermen en sloten: We onderhouden onze berm en sloten nu twee keer per jaar, waarbij we starten in het voorjaar met het maaien van de eerste meter, ook bijvoorbeeld langs fietspaden. In de tweede helft van de zomer maaien we de totale berm tot aan de sloot. We zouden ervoor kunnen kiezen om minder te maaien in de eerste ronde, bijvoorbeeld alleen de kruisingen. Nadeel is dat overhangend gras kan zorgen voor natte broeken bij fietsers. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 20.000.

2C. Besparing: -15.000

Openbare verlichting: We kunnen kiezen om het donkerder te laten worden in de buitengebieden en alleen oriëntatieverlichting te hebben. Dit levert jaarlijks een voordeel op van € 15.000.

2D. Investering: 50.000

De rotonde Julianalaan/Stationsweg in Zuidlaren is aangelegd in 2007. Er is op dat moment nog geen ontwerp gemaakt. De rotonde is conform de inrichting van het dorp aangelegd, namelijk oranje stenen en blauwe hekjes. Gelet op het culturele jaar 2017/2018 wordt nu voorgesteld de rotonde anders in te richten. Er ligt een ontwerp, in staal met vier Berend Botjes in een bed van blauwe bloemen. Dit ontwerp past in de filosofie, dat alle rotondes, een bijzonder ontwerp hebben passend bij een thema, dan wel de omgeving. Hierdoor krijgen de rotondes een prominente opvallende plek tussen een verder redelijk standaard buitenruimte van eiken, beukenhagen en gras. Deze aanpassingen kosten eenmalig extra geld, € 50.000.

2E. Investering: 25.000

Rotonde A28: De rotonde nabij de A28 kent een saaie uitstraling, namelijk gras. De rotonde is aangelegd in 2014 op aanwijzen van Rijkswaterstaat. De inrichting van de middencirkel moet nog gebeuren. Dit is een visitekaartje voor de gemeente: de plaats waar je de gemeente binnenrijdt. Voorgesteld wordt de inrichting dusdanig aan te leggen dat deze aansluit bij de Monumentale laan die hier langs loopt van Glimmen naar Paterswolde. De nieuwe inrichting betekent eenmalige extra kosten van € 25.000.

Vergelijking met man of vrouw

	2A	2B	2C	2D	2E	Tot. Filter	2A	2B	2C	2D	2E
man	4	6	14	12	9	40	10%	15%	35%	30%	23%
vrouw	3	6	6	5	1	16	19%	38%	38%	31%	6%

Vergelijking met leeftijd

	2A	2B	2C	2D	2E	Tot. Filter	2A	2B	2C	2D	2E
18-24	0	0	0	0	1	1	0%	0%	0%	0%	100%
25-34	2	3	3	1	1	10	20%	30%	30%	10%	10%
35-44	2	2	4	6	2	12	17%	17%	33%	50%	17%
45-54	2	3	7	6	4	18	11%	17%	39%	33%	22%
55	1	4	6	4	2	15	7%	27%	40%	27%	13%

Vergelijking met opleiding

	2A	2B	2C	2D	2E	Tot. Filter	2A	2B	2C	2D	2E
havovwo	0	0	0	2	1	6	0%	0%	0%	33%	17%
hbo	0	5	8	6	2	18	0%	28%	44%	33%	11%
mbo	4	4	6	4	3	14	29%	29%	43%	29%	21%
universiteit	3	3	6	5	4	18	17%	17%	33%	28%	22%

Vergelijking met kern

	2A	2B	2C	2D	2E	Tot. Filter	2A	2B	2C	2D	2E
Eelde	0	0	3	3	3	6	0%	0%	50%	50%	50%
Eelderwolde	0	0	1	0	0	1	0%	0%	100%	0%	0%
Paterswolde	1	2	6	5	4	8	13%	25%	75%	63%	50%
Tynaarlo	0	0	0	2	1	5	0%	0%	0%	40%	20%
Vries	1	4	2	0	0	11	9%	36%	18%	0%	0%
Zeegse	1	0	1	0	0	2	50%	0%	50%	0%	0%
Zuidlaren	4	6	7	7	2	23	17%	26%	30%	30%	9%

Categorie 3. Economische zaken en recreatie

Optie	absoluut	percentage
3A	16	29%
3B	11	20%
3C	17	30%
3D	14	25%
3E	26	46%
3F	15	27%

3A. Besparing: -45.000

Bijdrage GeoPark de Hondsrug: Een bedrag van € 45.000 wordt ingezet om, in samenwerking met lokale toeristische ondernemers, het unieke Hondsruggebied onder de aandacht te brengen van toeristen, en de aantrekkelijkheid van het gebied, bijvoorbeeld door ontwikkeling van wandelroutes te vergroten. Het stopzetten van de bijdrage aan GeoPark de Hondsrug levert een jaarlijks voordeel op van € 45.000.

3B. Besparing: -25.000

Bijdrage Toerist Informatiepunten: Jaarlijks wordt een bedrag van € 25.000 ingezet om in onze hoofdkernen (Eelde, Vries en Zuidlaren) een Toerist Informatiepunt beschikbaar te hebben waar toeristen informatie over de gemeente en regio kunnen krijgen. Het stoppen met de bijdrage betekent dat deze voorzieningen niet langer beschikbaar zijn en levert een jaarlijks voordeel op van € 25.000.

3C. Besparing: -34.000

Subsidie Bloemcorso: Jaarlijks wordt een bijdrage van € 34.000 verstrekt om de organisatie van het Bloemencorso Eelde mogelijk te maken. Het stoppen of verminderen van de bijdrage heeft als consequentie dat het Bloemencorso op een andere manier geld moet vinden of het programma moet aanpassen. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 34.000.

3D. Besparing: -100.000

Markten: Voor het (mede) organiseren van de markten in de gemeente, waaronder de weekmarkten, voorjaarsmarkt en Zuidlaardermarkt, maakt de gemeente kosten van € 100.000. Als we dit niet meer doen, ontstaan mogelijk initiatieven van buitenaf om dergelijke markten te organiseren. Dit kan een jaarlijks voordeel opleveren van € 100.000.

3E. Investering: 25.000

Ondersteuning bedrijveninvesteringszone (BIZ): Om de leefbaarheid in een winkelgebied te vergroten leggen ondernemers zelf geld in. Hiermee wordt een activiteitenbudget gecreëerd, waarmee extra activiteiten kunnen worden aangeboden aan de inwoners. Hierbij kan gedacht worden aan de sinterklaasintocht en specifieke markten. Daarnaast wordt een eenmalige bijdrage van de gemeente gevraagd.

3F. Investering: 5.000

E-book Noord-Willemskanaal: Ontwikkelen van een E-book van het Noord-Willemskanaal en omgeving om de vaarrecreatie te stimuleren. Dit betreft een eenmalige investering.

Vergelijking met man of vrouw

	3A	3B	3C	3D	3E	3F	Tot. Filter	3A	3B	3C	3D	3E	3F
man	10	7	13	10	19	11	40	25%	18%	33%	25%	48%	28%
vrouw	6	4	4	4	7	4	16	38%	25%	25%	25%	44%	25%

Vergelijking met leeftijd

	3A	3B	3C	3D	3E	3F	Tot. Filter	3A	3B	3C	3D	3E	3F
18-24	0	0	0	0	1	0	1	0%	0%	0%	0%	100%	0%
25-34	3	3	5	4	7	2	10	30%	30%	50%	40%	70%	20%
35-44	1	1	1	2	7	4	12	8%	8%	8%	17%	58%	33%
45-54	6	3	7	4	6	5	18	33%	17%	39%	22%	33%	28%
55	6	4	4	4	5	4	15	40%	27%	27%	27%	33%	27%

Vergelijking met opleiding

	3A	3B	3C	3D	3E	3F	Tot. Filter	3A	3B	3C	3D	3E	3F
havovwo	3	0	1	1	4	3	6	50%	0%	17%	17%	67%	50%
hbo	4	3	7	3	9	6	18	22%	17%	39%	17%	50%	33%
mbo	5	3	5	7	4	4	14	36%	21%	36%	50%	29%	29%
universiteit	4	5	4	3	9	2	18	22%	28%	22%	17%	50%	11%

Vergelijking met kern

	3A	3B	3C	3D	3E	3F	Tot. Filter	3A	3B	3C	3D	3E	3F
Eelde	0	0	0	2	5	3	6	0%	0%	0%	33%	83%	50%
Eelderwolde	0	0	1	1	0	0	1	0%	0%	100%	100%	0%	0%
Paterswolde	3	2	2	3	2	2	8	38%	25%	25%	38%	25%	25%
Tynaarlo	2	1	2	2	3	2	5	40%	20%	40%	40%	60%	40%
Vries	5	3	6	3	4	3	11	45%	27%	55%	27%	36%	27%
Zeegse	0	0	0	0	0	0	2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Zuidlaren	6	5	6	3	12	5	23	26%	22%	26%	13%	52%	22%

Categorie 4. Onderwijs

Optie	absoluut	percentage
4A	31	55%
4B	25	45%
4C	6	11%
4D	13	23%

4A. Investering: 50.000

Impuls digitalisering onderwijs: Om een impuls te geven aan de digitalisering op de basisscholen een nog nader te bepalen budget per leerling/bestuur beschikbaar stellen voor o.a. aanschaf digitale onderwijsmiddelen, opleiding onderwijzend personeel. De school dient zelf met een plan te komen m.b.t. de inzet van de middelen. Dit betreft een eenmalige investering.

4B. Investering: 50.000

Groene schoolpleinen: Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting en het onderhoud van de schoolpleinen. Door een eenmalige extra bijdrage aan de schoolbesturen beschikbaar te stellen, kunnen schoolbesturen die dat willen bijvoorbeeld groene schoolpleinen aanleggen.

4C. Besparing: -70.000

Gymnastiekonderwijs op scholen: De gemeente betaalt (een deel van) de kosten van de vakleerkrachten gymnastiek op de basisscholen. Mede hierdoor kan een vakleerkracht gymnastiek geven. Gymnastiek is belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Zonder deze subsidiëring zal de school zelf op zoek moeten naar een invulling van de gymnastieklessen. Het stopzetten van de gemeentelijke bijdrage levert een jaarlijks voordeel op van € 70.000.

4D. Besparing: -13.000

Natuur en Milieueducatie: Leerkrachten worden professioneel ondersteund door het IVN voor lessen op het gebied van natuur- en milieueducatie. Bij stoppen van de subsidiëring vervalt de professionele ondersteuning en vervalt dit professionele aanbod en zal de aandacht voor de natuur en de verantwoordelijkheid voor het milieu niet meer vanzelfsprekend zijn. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 13.000.

Vergelijking met man of vrouw

	4A	4B	4C	4D	Tot. Filter	4A	4B	4C	4D
man	23	16	4	11	40	58%	40%	10%	28%
vrouw	8	9	2	2	16	50%	56%	13%	13%

Vergelijking met leeftijd

	4A	4B	4C	4D	Tot. Filter	4A	4B	4C	4D
18-24	1	1	0	0	1	100%	100%	0%	0%
25-34	6	4	1	5	10	60%	40%	10%	50%
35-44	7	5	0	2	12	58%	42%	0%	17%
45-54	9	7	4	3	18	50%	39%	22%	17%
55	8	8	1	3	15	53%	53%	7%	20%

Vergelijking met opleiding

	4A	4B	4C	4D	Tot. Filter	4A	4B	4C	4D
havovwo	4	5	0	1	6	67%	83%	0%	17%
hbo	11	9	2	3	18	61%	50%	11%	17%
mbo	6	5	2	4	14	43%	36%	14%	29%
universiteit	10	6	2	5	18	56%	33%	11%	28%

Vergelijking met kern

	4A	4B	4C	4D	Tot. Filter	4A	4B	4C	4D
Eelde	6	6	0	0	6	100%	100%	0%	0%
Eelderwolde	1	0	1	0	1	100%	0%	100%	0%
Paterswolde	2	3	0	2	8	25%	38%	0%	25%
Tynaarlo	4	3	0	1	5	80%	60%	0%	20%
Vries	6	6	1	4	11	55%	55%	9%	36%
Zeegse	0	0	0	0	2	0%	0%	0%	0%
Zuidlaren	12	7	4	6	23	52%	30%	17%	26%

Categorie 5. Sociale samenhang en leefbaarheid

Optie	absoluut	percentage
5A	21	38%
5B	14	25%
5K	24	43%
5C	6	11%
5D	15	27%
5E	4	7%
5F	11	20%
5G	14	25%
5H	20	36%
5I	14	25%
5J	15	27%

5A. Investering: 40.000

Projectsubsidies/activiteitensubsidies: Als gevolg van de ombuigingen zijn er minder middelen beschikbaar voor het stimuleren van projecten en activiteiten. Door het incidenteel verhogen van het hiervoor beschikbare bedrag kunnen projecten en activiteiten vanuit de samenleving worden gestimuleerd. Het college wil projecten en activiteiten gericht ondersteunen; geen exploitatiebijdragen. Voorgesteld wordt hier eenmalig een bedrag van € 40.000 voor beschikbaar te stellen.

5B. Investering: 20.000

Beweegetuin woonzorgcentrum Mozaïek: Een initiatief van Mozaïek om een bewegetuin te creëren op het terrein rond Mozaïek voor jong en oud. Naast de bewoners van Mozaïek, zullen ook anderen hier gebruik van kunnen maken, denk aan; kinderen die op bezoek komen, individuele sporters uit de omgeving, fysiotherapie patiënten, sportverenigingen enzovoorts. Dit betreft een eenmalige investering.

5K. Investering: 175.000

Jongerenbeleid: Om jongeren meer te betrekken bij hun eigen (vandalistisch) probleem het project 'Ben Ook Agent' opzetten. Hierbij worden jongeren opgeleid tot BOA, zodat zij zelf corrigerend binnen hun eigen groep kunnen optreden. Het betreft een eenmalige investering voor dit project.

5C. Besparing: -5.000

Activiteiten jeugdbeleid: De gemeente subsidieert op dit moment activiteiten voor de jeugd zodat de eigen bijdrage geen belemmering is om mee te kunnen doen. Bij minder of niet meer subsidiëren zal de eigen bijdrage om deel te nemen aan deze activiteiten stijgen. Het stopzetten van deze bijdragen levert een jaarlijks voordeel op van € 5.000.

5D. Besparing: -10.000

Ontwikkelingssamenwerking: Diverse organisaties uit de gemeente organiseren activiteiten om inwoners bewust te maken van de problematiek elders in de wereld. Vele vrijwilligers zetten zich hiervoor in en door deze activiteiten wordt de maatschappelijke betrokkenheid vergroot. Het maatschappelijk effect bij het stoppen van subsidie is dat inwoners minder betrokken en bewust zijn van de noden elders in de wereld. Het stopzetten van de gemeentelijke bijdrage aan deze organisaties levert een jaarlijks voordeel op van € 10.000.

5E. Besparing: -5.000

AED-netwerk: De gemeente ondersteunt initiatieven vanuit de inwoners om te komen tot een dekkend netwerk van AED's in onze gemeente. Als deze bijdrage stopt, dan kunnen initiatiefnemers geen financiële ondersteuning meer krijgen bij de start bij het opzetten van een AED buurtnetwerk. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 5.000.

5F. Besparing: -10.000

Sportpret: De gemeente subsidieert sportpret. Inwoners kunnen op een laagdrempelige manier kennismaken met de diverse takken van sport en vervolgens een goede keuze maken voor een bepaalde sport. Zonder sportpret zullen inwoners hun eigen weg moeten vinden in het aanbod van sport(verenigingen) in de gemeente. Het stopzetten van de bijdrage voor sportpret levert een jaarlijks voordeel op van € 10.000.

5G. Besparing: -100.000

Cultuureducatie op scholen: De gemeente subsidieert cultuureducatie op scholen. Hierdoor komen alle kinderen in aanraking met alle vormen van cultuur. Bij het niet meer subsidiëren via de scholen komen niet meer alle kinderen in aanraking met cultuur, dan wel zal op een andere manier hierin moeten worden voorzien. Het stopzetten van deze subsidie levert een jaarlijks voordeel op van € 100.000.

5H. Besparing: -10.000

Activiteitensubsidies kunst & cultuur: Nieuwe initiatieven op het gebied van kunst en cultuur kunnen een aanjaagsubsidie ontvangen. Bij het stoppen van deze "anjaagsubsidies" zal er minder aanbod komen dan wel zullen initiatiefnemers opties of mogelijkheden moeten zoeken. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 10.000.

5I. Investering: 100.000

Waterscouts: De waterscouts gaan verhuizen en moeten een nieuw verenigingsgebouw neerzetten op de nieuwe locatie. De scoutingverenigingen in Vries en Paterswolde hebben voor de bouw van een nieuw verenigingsgebouw een eenmalige subsidie van € 100.000 ontvangen. Het is belangrijk dat er voor jeugd en jongeren goede faciliteiten en activiteiten bereikbaar zijn, omdat dit kan bijdragen aan het voorkomen en verminderen van groepen 'hangjongeren'. Dit zal een positief effect hebben op de veiligheid.

5J. Investering: 225.000

Bewegen voor jong en oud: Ontwikkelen van tien vaste 'fitnesspleinen' in wijken in Eelde, Vries, Zuidlaren, Tynaarlo en Eelderwolde. Op deze fitnesspleinen kunnen mensen uit de wijk gratis sporten. Hier staan dezelfde fitnessstoestellen als in sportscholen, variërend van cardio-apparaten tot krachtstoestellen. Sportverenigingen en sportscholen ontvangen een bijdrage om sportintroductielessen te geven op deze pleinen. De pleinen moeten selfsupporting worden en door sportscholen en sportverenigingen geëxploiteerd. Dit betreft een eenmalige investering.

Vergelijking met man of vrouw

	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J	Tot. Filter	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J
man	16	10	15	5	12	3	9	11	15	11	12	40	40%	25%	38%	13%	30%	8%	23%	28%	38%	28%	30%
vrouw	5	4	9	1	3	1	2	3	5	3	3	16	31%	25%	56%	6%	19%	6%	13%	19%	31%	19%	19%

Vergelijking met leeftijd

	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J	Tot. Filter	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J
18-24	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	100%
25-34	6	3	4	2	5	0	4	5	5	3	3	10	60%	30%	40%	20%	50%	0%	40%	50%	50%	30%	30%
35-44	4	4	5	1	4	1	2	3	5	2	3	12	33%	33%	42%	8%	33%	8%	17%	25%	42%	17%	25%
45-54	4	5	9	3	4	1	3	5	5	5	5	18	22%	28%	50%	17%	22%	6%	17%	28%	28%	28%	28%
55	7	2	6	0	2	2	2	1	4	4	3	15	47%	13%	40%	0%	13%	13%	13%	7%	27%	27%	20%

Vergelijking met opleiding

	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J	Tot. Filter	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J
havovwo	3	2	5	0	0	0	1	0	1	2	5	6	50%	33%	83%	0%	0%	0%	17%	0%	17%	33%	83%
hbo	9	6	7	2	4	1	3	3	7	4	5	18	50%	33%	39%	11%	22%	6%	17%	17%	39%	22%	28%
mbo	4	3	6	1	3	1	1	5	4	3	2	14	29%	21%	43%	7%	21%	7%	7%	36%	29%	21%	14%
universiteit	5	3	6	3	8	2	6	6	8	5	3	18	28%	17%	33%	17%	44%	11%	33%	33%	44%	28%	17%

Vergelijking met kern

	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J	Tot. Filter	5A	5B	5K	5C	5D	5E	5F	5G	5H	5I	5J
Eelde	5	3	3	1	1	1	1	1	3	4	3	6	83%	50%	50%	17%	17%	17%	17%	17%	50%	67%	50%
Eelderwolde	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%	0%	0%	0%
Paterswolde	3	3	2	0	1	2	1	0	1	2	1	8	38%	38%	25%	0%	13%	25%	13%	0%	13%	25%	13%
Tynaarlo	1	1	3	1	1	0	2	2	3	1	2	5	20%	20%	60%	20%	20%	0%	40%	40%	60%	20%	40%
Vries	5	2	6	0	4	0	1	3	4	3	2	11	45%	18%	55%	0%	36%	0%	9%	27%	36%	27%	18%
Zeegse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Zuidlaren	7	5	10	4	7	1	6	7	9	4	7	23	30%	22%	43%	17%	30%	4%	26%	30%	39%	17%	30%

Categorie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Optie	absoluut	percentage
6A	9	16%
6B	5	9%
6C	7	13%
6D	10	18%
6E	3	5%
6F	3	5%

6A. Besparing: -13.000

Vluchtelingenwerk: Vluchtelingenwerk begeleidt nieuwkomers en maakt ze wegwijs in de gemeente. Dit draagt bij aan de integratie in Tynaarlo. Hiervoor ontvangt vluchtelingenwerk een subsidie. Het stopzetten van deze subsidie levert een jaarlijks voordeel op van € 13.000.

6B. Besparing: -30.000

Subsidies WMO: De gemeente betaalt diverse subsidies, zoals slachtofferhulp, Tegen haar wil etc. Het stopzetten van deze subsidies levert een jaarlijks voordeel op van € 30.000.

6C. Besparing: -50.000

Het meedoenbeleid is een regeling voor mensen met een laag inkomen en moet voorkomen dat geld een barrière is om "mee te doen". Bv. de regeling voor schoolgaande kinderen, PC project en de witgoedregeling. Bij het afschaffen van het meedoenbeleid zullen mensen met een laag inkomen deze kosten zelf moeten betalen. Het afschaffen van het meedoenbeleid levert een jaarlijks voordeel op van € 50.000.

6D. Besparing: -100.000

Kwijtscheldingen: Mensen die niet voldoende inkomen hebben, kunnen voor rioolheffing en afvalstoffenheffing kwijtschelding krijgen. Als dit afgeschaft wordt zullen mensen deze kosten zelf moeten betalen. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 100.000.

6E. Besparing: -20.000

Speelplekken: Overall in onze gemeente zijn speelplekken gerealiseerd. Deze worden onderhouden en waar mogelijk worden nieuwe speelplekken gerealiseerd. Als hiervoor geen budget meer beschikbaar is, dan zullen de speelplekken uiteindelijk weggehaald worden en zijn er geen openbaar toegankelijke speelplekken met toestellen meer voor de jeugd. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 20.000.

6F. Besparing: -5.000

Maatjesproject: Het maatjesproject zorgt ervoor dat mensen met een beperking gekoppeld worden aan een "maatje" om samen leuke dingen te gaan doen of ter voorkoming van sociaal isolement. Het niet meer subsidiëren van het maatjesproject levert een jaarlijks voordeel op van € 5.000.

Vergelijking met man of vrouw

	6A	6B	6C	6D	6E	6F	Tot. Filter	6A	6B	6C	6D	6E	6F
man	6	4	4	8	1	2	40	15%	10%	10%	20%	3%	5%
vrouw	3	1	3	2	2	1	16	19%	6%	19%	13%	13%	6%

Vergelijking met leeftijd

	6A	6B	6C	6D	6E	6F	Tot. Filter	6A	6B	6C	6D	6E	6F
18-24	0	0	0	0	0	0	1	0%	0%	0%	0%	0%	0%
25-34	3	2	2	3	0	1	10	30%	20%	20%	30%	0%	10%
35-44	1	1	2	1	0	0	12	8%	8%	17%	8%	0%	0%
45-54	3	2	3	4	1	1	18	17%	11%	17%	22%	6%	6%
55	2	0	0	2	2	1	15	13%	0%	0%	13%	13%	7%

Vergelijking met opleiding

	6A	6B	6C	6D	6E	6F	Tot. Filter	6A	6B	6C	6D	6E	6F
havovwo	1	0	0	0	0	0	6	17%	0%	0%	0%	0%	0%
hbo	3	0	1	1	1	0	18	17%	0%	6%	6%	6%	0%
mbo	3	1	1	3	2	2	14	21%	7%	7%	21%	14%	14%
universiteit	2	4	5	6	0	1	18	11%	22%	28%	33%	0%	6%

Vergelijking met kern

	6A	6B	6C	6D	6E	6F	Tot. Filter	6A	6B	6C	6D	6E	6F
Eelde	0	0	0	0	0	0	6	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Eelderwolde	0	0	0	0	0	0	1	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Paterswolde	0	1	0	1	1	0	8	0%	13%	0%	13%	13%	0%
Tynaarlo	1	0	1	1	0	0	5	20%	0%	20%	20%	0%	0%
Vries	3	0	0	2	0	1	11	27%	0%	0%	18%	0%	9%
Zeegse	0	0	0	0	0	0	2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Zuidlaren	5	4	6	6	2	2	23	22%	17%	26%	26%	9%	9%

Categorie 7. Gezonde leefomgeving

Optie	absoluut	percentage
7A	4	7%
7B	36	64%

7A. Besparing: -100.000

Groenonderhoud: We onderhouden onze groene buitenruimte op een basis niveau en onze gazons op een laag niveau. We zouden kunnen kiezen voor alles in groen op een laag niveau te onderhouden. Het gevolg is dat de buitenruimte zal verloederen. We schoffelen niet meer, maar maaien heestervakken uit of ruimen ze op voor gazon. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 100.000.

7B. Investering: 60.000

Bloemen openbare ruimte: De buitenruimte van Tynaarlo kent weinig kleur. Kleur, met name in het voorjaar geeft een boost aan positieve energie. De openbare ruimte in Tynaarlo is behoorlijk eentonig. We kennen voornamelijk eiken, beukenhagen en gazons. Veel van onze heestervakken zijn in de afgelopen jaren opgeruimd. Deze waren uitbeheerd en zijn vervangen door gazons i.v.m. de bezuinigingen op groen in de afgelopen jaren. Gazon is veel goedkoper te beheren dan een heestervak. Om toch wat kleur in het voorjaar aan de openbare ruimte te geven, is het mogelijk om bollen aan te planten op strategische plekken. Bloembollen en kleurrijke gazons ter vergroting van biodiversiteit en beleving. Dit vraagt een eenmalige investering van € 60.000.

Vergelijking met man of vrouw

	7A	7B	Tot. Filter	7A	7B
man	3	28	40	8%	70%
vrouw	1	8	16	6%	50%

Vergelijking met leeftijd

	7A	7B	Tot. Filter	7A	7B
18-24	0	1	1	0%	100%
25-34	1	6	10	10%	60%
35-44	1	6	12	8%	50%
45-54	0	12	18	0%	67%
55	2	11	15	13%	73%

Vergelijking met opleiding

	7A	7B	Tot. Filter	7A	7B
havovwo	0	4	6	0%	67%
hbo	0	12	18	0%	67%
mbo	2	8	14	14%	57%
universiteit	2	12	18	11%	67%

Vergelijking met kern

	7A	7B	Tot. Filter	7A	7B
Eelde	0	6	6	0%	100%
Eelderwolde	0	1	1	0%	100%
Paterswolde	1	7	8	13%	88%
Tynaarlo	0	4	5	0%	80%
Vries	2	7	11	18%	64%
Zeegse	0	0	2	0%	0%
Zuidlaren	1	11	23	4%	48%

Categorie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Optie	absoluut	percentage
8A	7	13%
8B	14	25%
8C	22	39%
8D	19	34%
8E	27	48%

8A. Besparing: -15.000

Budget Vitaal Platteland: Een bedrag van € 15.000 wordt ingezet voor het stimuleren van initiatieven en activiteiten voor de kleine kernen. De dorpsbelangenverenigingen ontvangen een bedrag van € 450 euro per jaar plus € 0,50 per inwoner. Het niet meer uitbetalen van dit bedrag betekent dat de dorpsverenigingen (veel) minder budget hebben voor activiteiten. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 15.000.

8B. Besparing: -14.000

Verminderen investeren in duurzame leefomgeving met € 14.000. De gemeente stimuleert dan geen initiatieven en activiteiten meer op het vlak van duurzaamheid (leningen, communicatie, voorlichting / educatie op scholen), wat invloed zal hebben op het behalen van de doelstellingen uit de duurzaamheidsvisie. Dit levert een jaarlijks voordeel op van € 14.000.

8C. Investering: 15.000

Multidisciplinair pingo-project: Op de huidige archeologische beleids- en advieskaart staat een veelheid aan paarse vlekken als archeologisch verdachte vlekken. In de meeste gevallen zijn dit zogeheten pingo's (ijsmeertjes die aan het eind van de laatste en voorlaatste ijstijd zijn ontstaan). Deze zijn indertijd verplicht overgenomen van een provinciale inventarisatie, maar in de praktijk is niet onderzocht of het daadwerkelijk pingo's zijn of andere vergelijkbare fenomenen (zoals bij voorbeeld dobbes, doodijsgaten of met veen gevulde depressies). Rondom de echte pingo's is een sterk verhoogde kans op de aanwezigheid van Steentijdvindplaatsen). Aanvullend onderzoek naar mogelijke pingo's binnen de gemeente. De eenmalige kosten voor dit project worden geraamd op € 15.000.

8D. Investering: 85.000

E-label update gemeentelijk vastgoed: Onze gebouwen dienen opnieuw voorzien te worden van een energie-label. De oude labels moeten in 2018 vervangen zijn door nieuwe. Het onderzoek dat gedaan wordt, leidt tot adviezen om de gebouwen energiezuiniger te maken. In het nu gevraagde bedrag wordt alleen rekening gehouden met de onderzoekskosten. De eenmalige onderzoekskosten worden geraamd op € 85.000.

8E. Investering: 50.000

Herstel van het Drentsche Aa-watersysteem: Aansluiten bij de doelen van het Programma Natuurlijk Platteland van de Provincie Drenthe (12 april 2016 vastgesteld) en profiteren van de mogelijkheden die de provincie biedt voor het opwaarderen van het Drentsche Aa gebied. Met dit extra bedrag kunnen we op een slimme en financieel aantrekkelijke wijze aanvullende ambities realiseren. Dit betreft een eenmalige bijdrage van € 50.000.

Vergelijking met man of vrouw

	8A	8B	8C	8D	8E	Tot. Filter	8A	8B	8C	8D	8E
man	5	10	17	13	23	40	13%	25%	43%	33%	58%
vrouw	2	4	5	6	4	16	13%	25%	31%	38%	25%

Vergelijking met leeftijd

	8A	8B	8C	8D	8E	Tot. Filter	8A	8B	8C	8D	8E
18-24	0	0	1	0	1	1	0%	0%	100%	0%	100%
25-34	3	4	6	4	7	10	30%	40%	60%	40%	70%
35-44	0	1	3	4	4	12	0%	8%	25%	33%	33%
45-54	3	5	6	7	9	18	17%	28%	33%	39%	50%
55	1	4	6	4	6	15	7%	27%	40%	27%	40%

Vergelijking met opleiding

	8A	8B	8C	8D	8E	Tot. Filter	8A	8B	8C	8D	8E
havovwo	0	0	4	4	5	6	0%	0%	67%	67%	83%
hbo	1	3	10	7	8	18	6%	17%	56%	39%	44%
mbo	3	5	2	2	3	14	21%	36%	14%	14%	21%
universiteit	3	6	6	6	11	18	17%	33%	33%	33%	61%

Vergelijking met kern

	8A	8B	8C	8D	8E	Tot. Filter	8A	8B	8C	8D	8E
Eelde	0	0	5	3	6	6	0%	0%	83%	50%	100%
Eelderwolde	1	0	0	0	1	1	100%	0%	0%	0%	100%
Paterswolde	1	4	4	3	3	8	13%	50%	50%	38%	38%
Tynaarlo	0	1	1	3	3	5	0%	20%	20%	60%	60%
Vries	2	2	6	3	4	11	18%	18%	55%	27%	36%
Zeegse	1	1	0	0	0	2	50%	50%	0%	0%	0%
Zuidlaren	2	6	6	7	10	23	9%	26%	26%	30%	43%

Filter Vergelijking

In dit deel worden alle filters onderling vergeleken. Elke vergelijking zal allebei de richtingen worden uitgevoerd. Er staan dus ook twee tabellen en twee grafieken bij elke vergelijking.

Vergelijking Man of Vrouw-Leeftijd

	18-24	25-34	35-44	45-54	55	Tot. Filter	18-24	25-34	35-44	45-54	55
man	1	8	8	10	13	40	3%	20%	20%	25%	33%
vrouw	0	2	4	8	2	16	0%	13%	25%	50%	13%
	man	vrouw	Tot. Filter	man	vrouw						
18-24	1	0	1	100%	0%						
25-34	8	2	10	80%	20%						
35-44	8	4	12	67%	33%						
45-54	10	8	18	56%	44%						
55	13	2	15	87%	13%						

Vergelijking Man of Vrouw-Opleiding

	havovwo	hbo	mbo	universiteit	Tot. Filter	havovwo	hbo	mbo	universiteit
man	3	12	9	16	40	8%	30%	23%	40%
vrouw	3	6	5	2	16	19%	38%	31%	13%
	man	vrouw	Tot. Filter	man	vrouw				
havovwo	3	3	6	50%	50%				
hbo	12	6	18	67%	33%				
mbo	9	5	14	64%	36%				
universiteit	16	2	18	89%	11%				

Vergelijking Man of Vrouw-Kern

	Eelde	Eelderwolde	Paterswolde	Tynaarlo	Vries	Zeegse	Zuidlaren	Tot. Filter	Eelde	Eelderwolde	Paterswolde	Tynaarlo	Vries	Zeegse	Zuidlaren
man	6	1	5	1	8	2	17	40	15%	3%	13%	3%	20%	5%	43%
vrouw	0	0	3	4	3	0	6	16	0%	0%	19%	25%	19%	0%	38%
	man	vrouw	Tot. Filter	man	vrouw										
Eelde	6	0	6	100%	0%										
Eelderwolde	1	0	1	100%	0%										
Paterswolde	5	3	8	63%	38%										
Tynaarlo	1	4	5	20%	80%										
Vries	8	3	11	73%	27%										
Zeegse	2	0	2	100%	0%										
Zuidlaren	17	6	23	74%	26%										

Vergelijking Leeftijd-Opleiding

	havovwo	hbo	mbo	universiteit	Tot. Filter	havovwo	hbo	mbo	universiteit		
18-24	0	0	0	1	1	0%	0%	0%	100%		
25-34	2	3	1	4	10	20%	30%	10%	40%		
35-44	0	4	4	4	12	0%	33%	33%	33%		
45-54	4	5	4	5	18	22%	28%	22%	28%		
55	0	6	5	4	15	0%	40%	33%	27%		
	18-24	25-34	35-44	45-54	55	Tot. Filter	18-24	25-34	35-44	45-54	55
havovwo	0	2	0	4	0	6	0%	33%	0%	67%	0%
hbo	0	3	4	5	6	18	0%	17%	22%	28%	33%
mbo	0	1	4	4	5	14	0%	7%	29%	29%	36%
universiteit	1	4	4	5	4	18	6%	22%	22%	28%	22%

Vergelijking Leeftijd-Kern

	Eelde	Eelderwolde	Paterswolde	Tynaarlo	Vries	Zeegse	Zuidlaren	Tot. Filter	Eelde	Eelderwolde	Paterswolde	Tynaarlo	Vries	Zeegse	Zuidlaren
18-24	1	0	0	0	0	0	0	1	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
25-34	1	0	1	2	3	0	3	10	10%	0%	10%	20%	30%	0%	30%
35-44	1	0	1	1	1	0	8	12	8%	0%	8%	8%	8%	0%	67%
45-54	0	1	3	2	2	2	8	18	0%	6%	17%	11%	11%	11%	44%
55	3	0	3	0	5	0	4	15	20%	0%	20%	0%	33%	0%	27%
	18-24	25-34	35-44	45-54	55	Tot. Filter	18-24	25-34	35-44	45-54	55				
Eelde	1	1	1	0	3	6	17%	17%	17%	0%	50%				
Eelderwolde	0	0	0	1	0	1	0%	0%	0%	100%	0%				
Paterswolde	0	1	1	3	3	8	0%	13%	13%	38%	38%				
Tynaarlo	0	2	1	2	0	5	0%	40%	20%	40%	0%				
Vries	0	3	1	2	5	11	0%	27%	9%	18%	45%				
Zeegse	0	0	0	2	0	2	0%	0%	0%	100%	0%				
Zuidlaren	0	3	8	8	4	23	0%	13%	35%	35%	17%				

Vergelijking Opleiding-Kern

	Eelde	Eelderwolde	Paterswolde	Tynaarlo	Vries	Zeegse	Zuidlaren	Tot. Filter	Eelde	Eelderwolde	Paterswolde	Tynaarlo	Vries	Zeegse	Zuidlaren
havovwo	0	0	1	2	1	0	2	6	0%	0%	17%	33%	17%	0%	33%
hbo	2	0	3	0	4	0	9	18	11%	0%	17%	0%	22%	0%	50%
mbo	2	0	1	1	4	1	5	14	14%	0%	7%	7%	29%	7%	36%
universiteit	2	1	3	2	2	1	7	18	11%	6%	17%	11%	11%	6%	39%
	havovwo	hbo	mbo	universiteit	Tot. Filter	havovwo	hbo	mbo	universiteit						
Eelde	0	2	2	2	6	0%	33%	33%	33%						
Eelderwolde	0	0	0	1	1	0%	0%	0%	100%						
Paterswolde	1	3	1	3	8	13%	38%	13%	38%						
Tynaarlo	2	0	1	2	5	40%	0%	20%	40%						
Vries	1	4	4	2	11	9%	36%	36%	18%						
Zeegse	0	0	1	1	2	0%	0%	50%	50%						
Zuidlaren	2	9	5	7	23	9%	39%	22%	30%						

Nieuwe ideeën aangedragen 'maak uw eigen plan'

Onderwerp	verkeersremmende maatregelen
Inhoud	<p>Graag zou ik zien dat de gemeente geld zou uittrekken voor verkeersremmende maatregelen bij de Ter Borchsingel tot aan de rotonde en vanaf de rotonde tot aan de brug bij de sluis (dorpskern Eelderwolde).</p> <p>Beide wegen zijn nu al druk en er wordt regelmatig te hard gereden. Ik ben bang dat dat straks alleen maar meer gaat toenemen als de borchsingel wordt aangesloten op het transferium bij peize. Zeker als straks ook nog de werkzaamheden gaan beginnen met de ring van Groningen.</p>

Onderwerp	Geld voor de Bibliotheken Tynaarlo
Inhoud	Ik vind het erg belangrijk dat er in Tynaarlo 3 bibliotheken blijven en voor mijzelf vooral in Eelde.

Onderwerp	Bibliotheken
Inhoud	<p>Geachte leden van de gemeenteraad,</p> <p>Bij deze verzoek ik u vriendelijk alles in het werk te willen stellen om de drie volwaardige bibliotheken in onze gemeente overeind te houden! In uw cultuurnota wordt steeds goede sier gemaakt met de bibliotheek als een belangrijke basisvoorziening - maak dit in de praktijk dan ook waar!</p> <p>Indien de gemeenteraad kiest voor nieuwe (duurzame) huisvesting van de bibliotheken in Eelde en Vries, kan daarmee al een grote besparing worden gemaakt. Dit is in het verleden weliswaar toegezegd maar nooit verwezenlijkt.</p> <p>Voor Vries komt met de locatie Stel een pand vrij waar de bibliotheek prima uit de voeten kan. In Eelde zou de bibliotheek uitstekend gecombineerd kunnen worden met de nieuwe sporthal in Grote Veen.</p> <p>U en ik hechten aan leefbaarheid in onze gemeente en om die (mede) in stand te houden, is voortzetting van het werk van onze bibliotheken van groot belang.</p> <p>Niet alleen voor het bevorderen van de leesvaardigheid en het tegengaan van laaggeletterdheid maar ook als ontmoetingsplaats. Met name ook voor nieuwe inwoners om contacten op te doen en zich sneller thuis te voelen in onze gemeente.</p>

	<p>Biedt als gemeente deze mensen eens een jaar lang een gratis lidmaatschap van de bibliotheek aan en vraag daarna hoe zij dit hebben ervaren.</p> <p>Een betere manier om goodwill te kweken is er niet!</p> <p>Leden van de gemeenteraad, ik reken op U.</p> <p>Met vriendelijke groet,</p> <p>Wytse Klijnstra</p> <p>Kooistukken 7 9761 JZ Eelde (050) 309 1035</p>
--	---

Onderwerp	behoud bibliotheken
Inhoud	Mijn wens is dat de gemeente voor de komende jaren voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor het in stand houden van drie volwaardige bibliotheken in Eelde, Vries en Zuidlaren. Tot nu toe hebben al honderden inwoners van onze gemeente aangegeven dat zij de bibliotheek wensen te behouden!!!

Onderwerp	investeren in de bibliotheek getuigt van toekomstvisie
Inhoud	<p>onze toekomst is sterk afhankelijk van een goed opgeleide,geletterde en dus goed geïnformeerde bevolking die voor zich zelf kan denken en meebeslissen over hetgeen voor zijn / haar omgeving van belang is ;</p> <p>dat geldt ook voor nieuwkomers ,voor wie een goed geoutilleerde ,gastvrije en goed voorziene bibliotheek een hulpmiddel is gebleken om zich thuis te gaan voelen en zelfredzaam te worden ;</p> <p>waar de rekening 2015 zo'n mooi overschot laat zien -waarvoor hulde - zou het jammer zijn deze kans op een toekomstgerichte besteding niet ten volle te benutten ;</p> <p>ik stel dus voor gedurende 4 jaar 300.000 euro aan het bibliotheekwerk ten goede te doen komen</p> <p>met vriendelijk groeten J.F.Meeder voormalig voorzitter Stichting Bibliotheek Tynaarlo</p>

Onderwerp	Hondenbelasting
Inhoud	Hef hondenbelasting, en stel van het geld een medewerker aan die eigenaren aanspreekt en handhaaft op wildpoepen. Verder uitlaat/poep velden, verpreiding van poepzakjes en handhaving.

Onderwerp	verbetering fietsroute Zuidlaren groningen
Inhoud	<p>Het fietspad van Zuidlaren naar Groningen dat loopt vanaf het zuidlaardermeer (de bloemert) over noordlaren-onnen naar haren is weinig uitnodigend voor fietsers. Het pad is dusdanig smal dat je geen twee fietsers die naast elkaar fietsen, in kan halen. Verder heeft de route veel hobbels en bobbel wat het fietsplezier niet bevordert. En tenslotte is het fietspad gevaarlijk voor elektrische fietsen vanwege het bochtige en smalle karakter.</p> <p>Als oplossing hiervoor zou de autoweg die hier naast het fietspad loopt, omgezet kunnen worden in een fietspad met gedoogzone voor auto's (bestemmingsverkeer e.a.). Elders in het land is hier al ervaring mee opgedaan.</p> <p>De andere autoroute die uitkomt in Glimmen kan dan de doorgaande autoroute worden.</p> <p>Gezien de verschuiving bij zowel inwoners als toeristen naar meer elektrisch fietsverkeer en daarmee verduurzaming van het vervoer, zou een dergelijke oplossing toekomstgericht haar bijdrage kunnen leveren.</p>

Onderwerp	Riolering
Inhoud	De gemeente kan hier ook efficiënter werken. Er is niet genoeg sturing wanneer het om uitvoerend werk gaat m.b.t externe partijen. Zelf een privé situatie meegemaakt, waarbij onnodig veel geld is uitgegeven, wat niet nodig was, indien de gemeente er meer grip op had gehad.

Onderwerp	Handhaving aanlijn-en opruimplicht hondenpoep
Inhoud	Menige hondenbezitter ruimt de hondenpoep bij het dagelijkse uitlaatrondje om de vijver bij het Else van der Laanhuis niet op. Wellicht komt dit mede door het aanwezig zijn van slechts 1 afvalbak t.o. het Els van der Laan huis. Een of twee extra vuilnisbakken plus een verwijzing middels borden naar de opruimplicht kan misschien helpen handhaving van de opruimplicht te bevorderen.

Onderwerp	Maaibeleid
Inhoud	Het maaibeleid moet anders. Laat het meer aan de natuur over. sommige sloten gewoon laten dichtgroeien. Bijv.stukje Tynaarlosestraat, (stuk in Vries) heeft immers ook geen functie meer. Er moet veel kritischer op gekeken worden wat echt nodig is en men moet er wat creatiever mee omgaan.

Onderwerp	Buitengebied
Inhoud	Door bezuinigingen is het buitengebied van de gemeente Tynaarlo steeds rommeliger geworden. Het wordt tijd om dat te stoppen en weer te investeren in fietspaden, groenonderhoud en het tegengaan van verdere verommeling. Tynaarlo moet aantrekkelijk blijven voor bezoekende toeristen en haar inwoners.

Onderwerp	Compensatie OZB
Inhoud	In de gemeente zijn verschillende verenigingen die ruimte bieden voor sport, bewegen en vrijetijdsbesteding. Bij deze verenigingen zijn veel vrijwilligers actief. Het zou goed zijn als de gemeente een compensatieregeling vast stelt op basis waarvan deze verenigingen en stichtingen de door hun betaalde OZB terug kunnen krijgen.

Onderwerp	Bibliotheek Eelde-Paterswolde
Inhoud	Nu er een financiële meevaller op de gemeentebegroting is, moet het toch mogelijk zijn de <u>bibliotheek in Eelde-Paterswolde</u> in zijn huidige vorm en grootte te redden.....! Een bibliotheek behoort tot een basisvoorziening voor een dorpsgemeenschap. Jongeren moeten worden grootgebracht met een leescultuur. Hierin speelt de bibliotheek een belangrijke rol. Zelfs in een tijd met internet. Sluiting ervan zou een ongelooflijke verarming betekenen!

Onderwerp	Fiets- en voetpaden Eelde-Paterswolde
Inhoud	<p>In Eelde-Paterswolde laat de kwaliteit van enkele fietspaden en voetpaden te wensen over.</p> <p>Het <u>fietspad</u> langs de <u>Hoofdweg</u> - vanaf de rotonde bij Albert Heijn tot aan de Dorpskerk - is ronduit slecht te noemen. Er is hier en daar zelfs sprake van een verkeersgevaarlijke situatie. Met de toenemende drukte en snelheid (!) van het fietsverkeer is spoedige verbetering vereist.</p> <p>Het beste zou een <u>structuurwijziging</u> zijn zoals eerder is gerealiseerd vanaf Eelderwolde naar Paterswolde. Maar indien voor deze grootschalige aanpak nog geen gelden beschikbaar zijn, moet er z.s.m. voor het fietspad aan beide zijden van de rijbaan <u>herbestrating</u> worden uitgevoerd.</p> <p>Hetzelfde betreft de fietspaden langs de <u>Esweg</u>.</p> <p>Veel <u>voetpaden</u> in de wijk <u>Spierveen</u> liggen er belabberd bij. Vooral na de glasvezelaanleg is er sprake van behoorlijke verzakking van de tegels. Voor voetgangers betekent dit na een regenbui een slalom langs de achtergebleven plassen. Herbestrating verdient prioriteit.</p>